

Manual privind cazul de utilizare al permisului de conducere mobil

European
Commission

EU Digital Identity
Wallet

Descriere

Un permis de conducere mobil (mDL) este o atestare electronică a atributelor care dovedește dreptul unei persoane de a conduce un anumit tip de vehicul pe drumurile publice. În urma posibilei adoptări a noii directive privind permisele de conducere, autoritățile din domeniul transporturilor vor fi obligate să elibereze permise de conducere sub formă de mDL în mod implicit începând cu a doua jumătate a anului 2029 (de confirmat). Acest lucru nu exclude eliberarea și recunoașterea permiselor de conducere mobile de către statele membre pentru utilizare națională încă de mai devreme.

Există diverse scenarii în care o persoană poate avea nevoie să-și dovedească dreptul de a conduce un vehicul.

Controale rutiere efectuate de poliția rutieră

În cadrul unui control rutier, poliția poate verifica permisul de conducere, împreună cu alte documente standard, inclusiv asigurarea, certificatul de inspecție tehnică, eventualul permis de acces în zona cu emisii reduse etc.

Închirierea de autoturisme

Companiile de închiriere de autovehicule trebuie să verifice dreptul clienților lor de a conduce. Acest lucru se poate face atunci când clientul ridică autovehiculul sau informațiile privind permisul de conducere pot fi transmise online în avans.

Identificarea electronică la distanță și de proximitate

În plus, un mDL ar putea fi utilizat ca mijloc de identificare electronică sau document de identitate electronic în diverse scenarii, acolo unde este acceptat de verificatori.

Un manual de cazuri de utilizare reprezintă o descriere a unui caz de utilizare specific pentru Portofelul digital de identitate al UE. Acesta include o introducere în cazul de utilizare și parcursul utilizatorului, stadiul actual al dezvoltării cazului de utilizare, precum și referințe la specificațiile tehnice și infrastructurile relevante, la legislație și la structurile de guvernare.

Manualul de cazuri de utilizare este conceput pentru implementatorii Portofelului, statele membre și alte părți interesate de dezvoltarea Portofelului și de cazurile sale de utilizare.

Manualul de cazuri de utilizare nu are scopul de a conține specificații tehnice complete și detaliate pentru cazul de utilizare. Cu toate acestea, în cazul în care astfel de specificații sunt disponibile, manualul de cazuri de utilizare conține trimiteri către acestea.

Parcursul utilizatorului

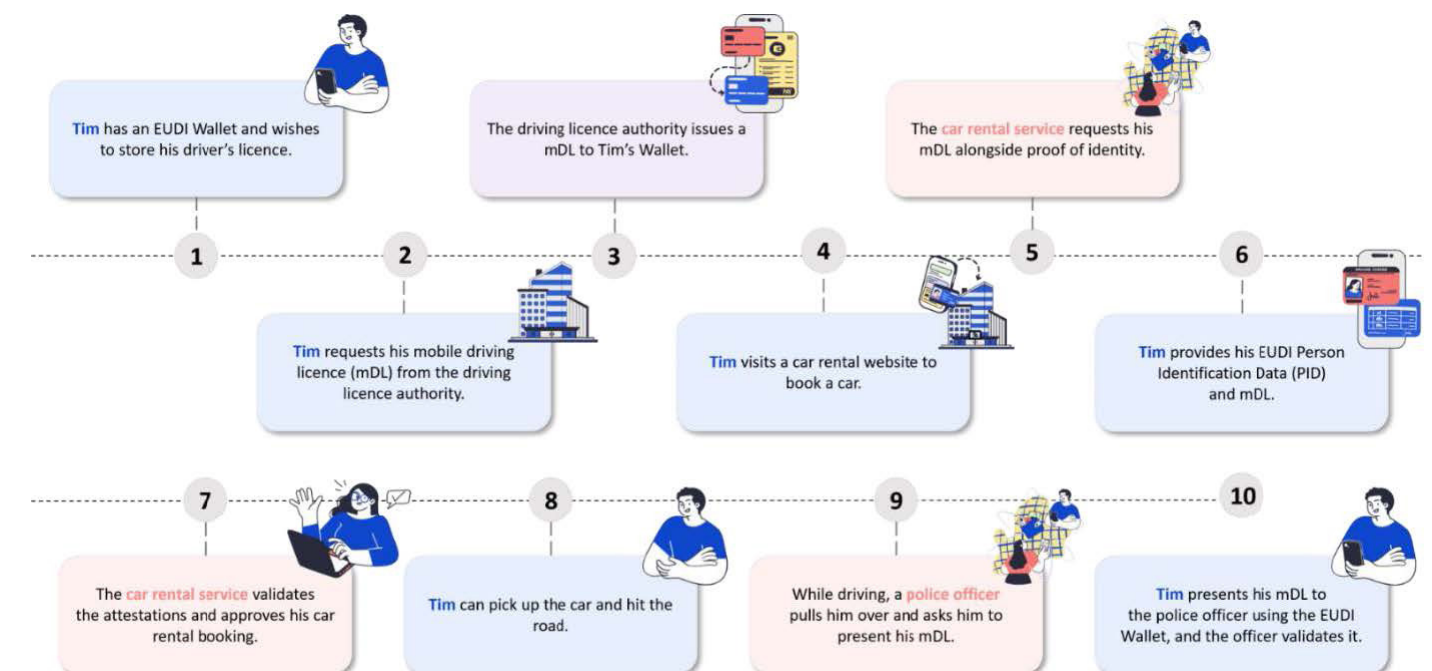

Figura 1 Principalele etape ale parcursului utilizatorului în cazul utilizării unui permis de conducere mobil într-un scenariu de închiriere a unei mașini

Impactul cazului de utilizare

Valoarea pentru utilizatorul final

Șoferi: Comoditatea ar putea fi considerată factorul principal: oamenii nu mai au nevoie, din ce în ce mai mult, să poarte asupra lor altceva decât un telefon – adăugarea unui permis de conducere mobil ar evita situațiile în care permisul de conducere este uitat atunci când este nevoie de el.

Șoferii care optează pentru un permis de conducere mobil pot beneficia, de asemenea, de economii financiare (costul obișnuit al unui permis de conducere fizic pentru un titular este cuprins între 15 și 30 de euro, mai mult în cazul eliberării urgente).

Valoarea economică și dimensiunea potențială a pieței

Emitenti: Costul achiziționării permiselor de conducere fizice ar putea fi estimat la aproximativ 54 de milioane de euro anual la nivelul UE. Este posibil ca eliberarea permiselor de conducere mobile (mDL) în locul celor fizice să reducă aceste costuri.

Părțile care se bazează pe aceste permise: Pentru poliția rutieră, este mai puțin probabil ca oamenii să uite să aibă la ei permisul de conducere, ceea ce simplifică controalele. Pentru companiile de închiriere de mașini, datorită faptului că permisul de conducere mobil permite identificarea unei persoane, unele procese ar putea fi automatizate în continuare, astfel încât compania de închiriere de mașini.

Utilizatori: Conform [Serviciului de Cercetare al Parlamentului European](#), aproximativ 60 % din populația UE, adică peste 270 de milioane de cetățeni, dețineau un permis de conducere valabil în 2021. Aceasta înseamnă aproximativ 269 de milioane de persoane.

- *Verificări rutiere efectuate de poliția rutieră:* aproximativ 45 de milioane de controale anual. Această cifră se bazează pe o extrapolare a unei estimări provenite dintr-un stat membru. Numărul controalelor rutiere de alcoolemie ar putea fi, de asemenea, utilizat ca indicator pentru estimarea numărului de controale ale permiselor de conducere. În 2020, s-au efectuat, în medie, [96 de controale de alcoolemie la 1 000 de locuitori](#). Numărul total al controalelor de alcoolemie ar putea fi estimat la 43 de milioane, însă doar o parte dintre acestea implică verificarea permisului de conducere.

- *Companiile de închiriere de autovehicule:* Companiile de asigurări impun companiilor de închiriere de autovehicule să verifice dacă persoana care închiriază autovehiculul are dreptul de a conduce – între 401 și [70 de milioane](#) de utilizatori anual.

Părți care se bazează pe aceste informații:

- *Controale rutiere efectuate de poliția rutieră:* În conformitate cu cerința de recunoaștere reciprocă prevăzută de viitoarea nouă Directivă privind permisul de conducere, autoritățile de poliție rutieră din toate statele membre ar deveni părți care se bazează pe aceste informații. Verificarea s-ar efectua cu ajutorul unor aplicații de verificare distribuite ofițerilor de poliție și, acolo unde este necesar, cu ajutorul unui server intermediar de back-office.

Conform unui sondaj realizat de Statista, aproximativ 12 % din populația cu vârste cuprinse între 18 și 64 de ani a închiriat o mașină în ultimul an, luând în calcul țările UE incluse în sondaj (17 țări)². S-au găsit câteva date [aici](#), iar dacă se iau în calcul țările UE, media este de 12 %. Respondenții erau adulți cu vârste cuprinse între 18 și 64 de ani, iar întrebarea se referea la ultimele 12 luni. Dacă luăm în calcul populația UE cu vârste cuprinse între 20 și 79 de ani (~331 milioane)³, rezultă aproximativ 40 de milioane de potențiali utilizatori.

- *Companii de închiriere auto:* Există aproximativ 10 000 de puncte de închiriere de mașini în Europa; dreptul de a conduce este dovedit din ce în ce mai des și prin intermediul aplicațiilor, de la distanță.

Tranzacții:

- *Eliberarea permiselor de conducere:* având în vedere că un permis de conducere este valabil între 5 și 15 ani și că există aproximativ 269 de milioane de titulari de permise, presupunând o populație de dimensiuni similare, s-ar putea estima aproximativ 20 de milioane de tranzacții de eliberare pe an.

- *Controale rutiere efectuate de poliția rutieră:* până la 45 de milioane de controale pe an; în multe cazuri, dacă nu chiar în majoritatea, nu este necesară prezentarea permisului de conducere digital (mDL) (de exemplu, nu este relevant pentru control sau poliția dispune de alte mijloace de acces la informații)

- *Companiile de închiriere de mașini:* având în vedere estimarea de 40 până la 70 de milioane de utilizatori anual, se poate folosi cel puțin același număr de tranzacții ca estimare anuală.

Sinergii cu alte cazuri de utilizare

Se pot obține beneficii suplimentare din utilizarea portofelului digital pentru permisele de conducere mobile prin sinergia cu următoarele cazuri de utilizare:

- Cazuri de utilizare pentru identificarea cu fotografie în scenarii de proximitate (de exemplu, carte de identitate digitală, permis de conducere mobil).

- Chitanțele digitale stocate în portofel ar putea fi utilizate de cetățeni pentru închirierea de autovehicule.

- Certificatele de înmatriculare a vehiculelor stocate în portofelul digital.

Implementarea cazurilor de utilizare

Implementări existente

mDL-urile bazate pe standardul ISO relevant sunt utilizate în Austria de acum 1,5 ani. Permisele de conducere digitale cu valoare juridică sunt implementate folosind alte tehnologii în DK, EE, EL, ES, FR, LV, LT, PT, FR, ES, PL, CZ, SK. Permisele digitale nu au încă valoare juridică, dar permisele de conducere digitale sunt planificate sau se află în faza pilot în BE, CY, DE, FI, IE, IT, LU, NL.

Cazul de utilizare este testat în cadrul proiectului POTENTIAL de către 15 state membre (AT, BE, CY, EL, ES, FR, IT, PL, PT, EE, FI, LT, LU, NL, DE) și Ucraina. La începutul anului 2025, implementarea cazului de utilizare este în curs, iar lansările sunt planificate să aibă loc la începutul anului 2025.

În unele state membre există deja mai multe tipuri de permise de conducere digitale, chiar dacă acestea nu sunt interoperabile sau recunoscute reciproc la nivelul UE:

- Nu este necesar să aveți permisul de conducere la dumneavoastră (de exemplu, în țările baltice),
- soluții specifice statelor membre, cum ar fi aplicația mObywatel în Polonia, aplicația pentru permisul de conducere mobil în Danemarca și Italia (aplicația IO).

Legislație

Permisele de conducere mobile cu efect juridic sunt utilizate în mai multe state membre.

La nivelul UE, noua Directivă privind permisul de conducere ar stabili eliberarea implicită și recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere mobile. Aceasta ar face referire la ISO/IEC 18013-5 ca standard de referință. Adoptarea directivei este prevăzută pentru a doua jumătate a anului 2025, în funcție de rezultatul trilogurilor (lansate în decembrie 2024). Transpunerea în legislațiile naționale este prevăzută pentru a doua jumătate a anului 2027, iar intrarea lor în vigoare pentru a doua jumătate a anului 2028.

Directiva privind permisele de conducere și actele sale de punere în aplicare ar stabili un temei juridic pentru recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere în întreaga UE. Ar deveni disponibile două metode digitale de verificare a drepturilor de conducere:

- Eliberarea și verificarea permisului de conducere digital (mDL).
- Verificarea permiselor de conducere prin intermediul RESPER, direct între autorități.

Atestatul: Atestatul mDL este definit în viitoarea Directivă privind permisele de conducere. Specificațiile tehnice ale atestării ar putea fi detaliate suplimentar într-un act de punere în aplicare, chiar dacă standardul este deja menționat în textul principal al directivei. Adoptarea actului de punere în aplicare ar putea avea loc în 2026 (la 12 luni după adoptarea directivei).

Eliberarea și acceptarea: Obligațiile de eliberare și acceptare a mDL urmează să fie stabilite în viitoarea Directivă privind permisele de conducere. Conform textului acesteia, eliberarea mDL ar fi posibilă numai pentru portofelele EUDI. În așteptarea rezultatului trilogurilor privind directiva și a adoptării actelor de punere în aplicare ulterioare, se preconizează că toate statele membre vor începe să elibereze și să accepte mDL-uri până la sfârșitul anului 2030. Cu toate acestea, statele membre care adoptă mai devreme această tehnologie ar putea începe să emită și să accepte permisele de conducere mobile mai devreme, după adoptarea actelor de punere în aplicare relevante. Prin urmare, statele membre au posibilitatea de a implementa permisele de conducere mobile încă de la lansarea portofelelor EUDI (până la sfârșitul anului 2026). Acest lucru ar sprijini adoptarea și percepția pozitivă atât a permiselor de conducere mobile, cât și a portofelelor EUDI.

Mai multe state membre pun deja în aplicare permisele de conducere mobile în temeiul legislației naționale. Acestea nu sunt însă interoperabile și nu sunt recunoscute reciproc la nivelul UE.

Calendarul privind permisele de conducere mobile (sub rezerva negocierilor)	Date prevăzute, sub rezerva negocierilor					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Directiva privind permisul de conducere în vigoare		•	•	•	•	•
Act de punere în aplicare cu specificații tehnice			•	•	•	•
Legile de transpunere adoptate				•	•	•
Legile de transpunere în vigoare					•	•
Se eliberează și se recunosc reciproc permisele de conducere electronice (mDL)						•
Se vor elibera permise de conducere în format mDL în mod implicit						•

Specificații tehnice, biblioteci software și infrastructură

Specificațiile tehnice privind interoperabilitatea sunt mature (standardele ISO/IEC 18013-5/7 sunt standarde internaționale adoptate) și au fost testate în cadrul evenimentelor de testare ISO, precum și în cadrul evenimentelor de testare organizate de proiectul-pilot la scară largă. Standardul ISO/IEC 18013-5/7 este menționat în actul de punere în aplicare² privind protocoalele și interfețele pentru portofelele EUDI. Implementarea listelor de încredere, precum și a serviciilor de eliberare și a verficatorilor este necesară din punct de vedere tehnic.

Modelul de date, formatul și mecanismele de autentificare Specificațiile se regăsesc în [ISO 18013-5](#).

Eliberare Emiterea atestatelor ar trebui implementată ținând seama de specificul fiecărui stat membru, în conformitate cu cerințele portofelului EUDI. Emiterea permiselor de conducere mobile s-ar baza pe infrastructurile existente stabilite de autoritățile de transport ale statelor membre. Acestea ar trebui extinse cu capacitatea de a emite permise de conducere mobile.

Specificațiile [OpenID4VCI](#) pot fi luate în considerare pentru eliberare. Adoptarea oficială a specificației este prevăzută pentru 2025.

Bibliotecile care facilitează eliberarea permiselor de conducere mobile pot fi găsite [aici](#).

Un flux de eliberare este descris în [anexa 4](#) la ARF.

Verificarea

Specificațiile privind prezentarea permisului de conducere mobil (mDL) atât [la distanță](#), cât și [în apropiere](#) sunt disponibile sub formă de standarde ISO. În Anexa 4 a ARF sunt descrise, de asemenea, modelele operaționale privind fluxurile de verificare a proximității: [fluxul supravegheat](#) și [fluxul nesupravegheat](#).

Bibliotecile care facilitează implementarea prezentării și verificării mDL pot fi găsite [aici](#).

Statele membre trebuie să doteze ofițerii de poliție cu mijloace de verificare, cum ar fi aplicațiile de verificare. Același lucru ar trebui să fie făcut de companiile de închiriere de mașini, de carsharing și de transport care doresc sau au nevoie să-și verifice fie clienții (persoanele care închiriază o mașină), fie angajații/partenerii însărcinați să conducă vehicule în numele lor.

Cadrul de încredere Noua Directivă privind permisul de conducere ar impune statelor membre să notifice Comisia cu privire la emitenții autorizați de mDL. Comisia ar publica o listă a acestor autorități în scopul verificării. Urmează să fie definite dispoziții mai specifice privind lista de încredere pentru emitenți. Infrastructura listei de încredere a UE instituită în temeiul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 poate fi reutilizată pentru stabilirea unei liste de încredere a UE pentru emitenții de mDL.

Înregistrarea părților care se bazează pe aceste permise ar trebui să se realizeze în conformitate cu cerințele privind portofelul EUDI și ținând seama de specificul fiecărui stat membru.

Un act de punere în aplicare în temeiul Directivei privind permisul de conducere poate stabili dispoziții tehnice suplimentare privind permisele de conducere mobile, cum ar fi lista de încredere a emitenților autorizați, pentru a permite validarea permiselor de conducere mobile.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2982 al Comisiei din 28 noiembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește protocoalele și interfețele care trebuie acceptate de Cadrul european de identitate digitală. C/2024/8496 ([JO L, 2024/2982, 4.12.2024, ELI](#)).

